

течение на рѣкитѣ Кубанѣ и Донѣ. По-послѣ, къмъ края на V-я вѣкъ, нѣкои отъ тѣхъ прѣминали по сѣвернитѣ брѣгове на Черно-море и започнали (прѣзъ 499 г.) да нападатъ сами, или въ сдружение съ славянитѣ, на римскитѣ области отсамъ Дунава и да ги ограбватъ и разоряватъ. Най-опасно било нападението прѣзъ 559 г. Тогава българитѣ дошли до устието на Дунава и прѣзъ зимата минали по леда въ Добруджа, а прѣзъ пролѣтѣта, подкрѣпени отъ много славяни, потеглили право за Цариградъ. Тѣ заобиколили Анастасиевата стѣна и се явили при самата столица, въ която славянитѣ се опитали да се промъкнатъ прѣзъ морето съ малкитѣ си ладии, та градътъ едвамъ билъ спасенъ отъ опитния полководецъ Велизария.

Слѣдъ тоя походъ отъ къмъ Азия се задали *аваритѣ*, които заставили българскитѣ племена едно слѣдъ друго да имъ се подчинятъ, като имъ оставили господаритѣ и вжтрѣшното имъ самоуправление. Когато нахлулъ въ Панония, аварскиятъ хаканъ Баянъ отвлѣкълъ съ себе си часть отъ българитѣ като помощни войници и ги заставялъ да взематъ участие въ всички походи на аваритѣ.

Аварската властъ надъ българитѣ била унищожена отъ ордата на *оногундуриштѣ*, които пасѣли стадата си по равнината между Каспийско и Черно море. Уногундуритѣ се издигнали въ врѣмето на господаря си *Курта*. Когато аварската сила взела да отпада, Куртъ изгонилъ поставената въ земята му аварска войска, обединилъ за пръвъ пѣтъ всички български орди, които живѣли въ южнорускитѣ степи, и образувалъ (въ 635 г.) едно могъщо царство, наречено *Велика България*.

Курта настѣдилъ (въ 667 г.) най-голѣмиятъ му синъ *Батбай*. Три години слѣдъ неговото въцаряване, на българитѣ нападнали отъ къмъ Азия *хозаритѣ*. Тогава нѣкои отъ ордитѣ започнали да бѣгатъ подъ началството на помладитѣ синове на Курта къмъ вжтрѣшността на Европа. Обаче Батбай останалъ еъ голѣма часть отъ българитѣ на мѣстото си, подчинилъ се на хозаритѣ и, когато тѣ се настанили край Азовско море, неговитѣ подданници се изсе-